

Серія: менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2015. – №835. – С.105-111.

**УДК 657.21**

***Штик Ю. В.,***

*к.е.н., доцент*

***Чеботаренко І. М.***

*студент Донецький національний університет*

*економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського*

### **Особливості обліку основних засобів**

Однією з необхідних умов функціонування підприємства є наявність у нього основних засобів, але для отримання прибутку потрібно, щоб підприємство не тільки володіло основними засобами, але й ефективно їх використовувало. Тому основним завданням обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації щодо них. Проте інформація, що подається у податковій звітності відносно основних засобів, не завжди відповідає цим вимогам і не в останню чергу через постійні зміни законодавства. Для вирішення цієї проблеми потрібна належна організація та методика бухгалтерського обліку.

Метою даної роботи є дослідити поняття «основні засоби» та підходи до його трактування, розглянути особливості обліку основних засобів в тому числі їх надходження, амортизації та переоцінки.

Згідно з ПСБО 7 основними засобами вважаються матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких становить більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).[1]

За Міжнародним стандартом фінансової звітності (IAS) основні засоби – матеріальні об'єкти, які: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного звітного періоду.

Основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, яка складається з таких витрат:

- суми, що сплачують постачальникам і підрядникам за устаткування, інструмент, інвентар та інші необоротні активи, за виконані проектно-вишукувальні і будівельно-монтажні роботи (без непрямих податків);
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
- суми ввізного мита та ін.[2]

Первісна вартість об'єкта основних засобів може змінюватися у разі його поліпшення, часткової ліквідації, переоцінки і зменшення корисності.

Щоб при обліку надходження була отримана повна, достовірна інформація та була можливість у подальшому провести правильну переоцінку основних засобів необхідно скористатись класифікацією основних засобів у податковому обліку, яка на теперішній час, нараховує 16 груп основних фондів замість 4-х груп у попередньому законодавстві. При цьому облік балансової вартості основних засобів кожної групи ведеться за кожним із об'єктів, що входять до складової окремої групи, включаючи вартість поліпшення основних засобів, отриманих безоплатно або в порядку оперативного лізингу, та в цілому за групою.

На більшості підприємств обрано не оптимальні методи амортизації, що негативно позначається на отриманні прибутку. Для нарахування амортизації у П(С)БО 7 варто розробити компетентний підхід, який мав би на меті нарахування амортизації на кожную частину об'єкта основних засобів окремо,

якщо ці окремі частини об'єкта мають різний термін експлуатації, що впливає на строки їх зношення. Також необхідно визначити адекватний термін амортизації об'єкті основних засобів, щоб підприємства не вдавалися до його заниження.

При невідповідності залишкової вартості об'єкта основних засобів його справедливої вартості підприємству рекомендується переоцінити об'єкт основних засобів на дату балансу. Не завжди доцільно при переоцінці одного об'єкта переоцінювати всю групу, тому що розбіжність може бути занадто несуттєвою по відношенню до всієї групи однорідних засобів. [4]

**Висновки.** В даній роботі розглянуто особливості ведення обліку основних засобів. Розглянувши діючу методику обліку основних засобів, можна зробити висновок, що нормативно-правова база, що регламентує облік основних засобів все ще потребує вдосконалення. При цьому існує ряд проблем, що негативно впливають на процес управління виробництвом, знижуючи ефективність використання основних засобів. Також підприємствам потрібно більш виважено підходити до обрання способу нарахування амортизації та вести пооб'єктний облік за всіма групами основних засобів, щоб забезпечити надання достовірної інформації про їх залишкову вартість. Адже, від правильності нарахування амортизації залежить відновлення втрачених внаслідок спрацювання активів задля продовження ефективної роботи підприємства з метою отримання позитивного фінансового результату, максимізації прибутку та суспільної користі.

#### **Список використаних джерел:**

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Наказ Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України – Режим доступу до ресурсу: [http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=293623&cat\\_id=293536](http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293623&cat_id=293536).

3. Податковий кодекс України №2755-VI від 02.12.2010 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://sfs.gov.ua/nk/>.
4. Н. Й. Радіонова,. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку і контролю основних засобів [Електронний ресурс] / Н. Й. Радіонова,, Л. М. Ременюк, – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4548>.